

[Socialministeren.]

punkt, hvor hurtigt eller langsomt vi skal gå frem. Der er derfor ikke lagt nogen endelig finansieringsplan for hverken 30, 40 eller 50 år, som man antyder. Det er almindelige sandsynlighedsberegninger, der er foretaget.

Der er gjort bemærkninger om, at vi har tænkt os, at fonden for lønmodtagernes vedkommende skal have bidrag fra arbejdsgiverne alene. Tillægspensionen må betragtes som en decideret efterlønsordning, således som vi kender det fra tjenestemændene og fra funktionærerne, og her yder arbejdsgiverparten jo sit væsentlige bidrag og den største andel, for Arbejdsmarkedets Tillægspension de $\frac{2}{3}$ af bidraget.

Hvis man skal gøre op, hvilken vej vi her vil gå, skal man vel først stille det spørgsmål: skal arbejderen eller lønmodtageren hver for sig betale sit eget bidrag, således som venstre foreslår? Det tror jeg vi kan forkaste. Der er vistnok ikke noget i tiden, der begrundes, at vi skal fjerne os så langt fra traditionen med hensyn til, hvor meget arbejdsgiverne i og for sig bør betale. Hvad det angår, er vi endda en del tilbage i forhold til, hvad andre lande pålægger deres arbejdsgivere. Jeg skal alene tage nogle tal fra de nordiske lande. Jeg tager den samlede sociale ydelse under ét.

I Danmark betaler arbejdsgiverne 3 pct., i Finland 35 pct., i Island 9 pct., i Norge 22 pct. og i Sverige 21 pct. Man kan altså ikke sige, at vi belaster arbejdsgiverne ekstraordinært hårdt ved, at bidraget opkræves på den måde. Her er det alene et spørgsmål om en rationel ordning. Opkræver vi $\frac{2}{3}$ ved arbejdsgiverne og $\frac{1}{3}$ ved arbejderne, opkrævet af arbejdsgiveren, skal vi over på et helt nyt beregningssystem, når pensionen skal stå i forhold til den enkeltes løn — i modsætning til nu ved ATP, hvor det er lige store beløb for alle. Det vil altså skabe et kæmpeadministrationsapparat til skade for arbejdsgiverne.

Går vi derimod den vej, som man er gået i Sverige og Norge, at arbejdsgiveren alene skal udrede hele bidraget som en procent af den samlede lønmasse, og at det så må indgå i diskussionen om fordelingen af goderne i øvrigt, hvor stor en part arbejderen kommer til at betale i regres ved lønfastsættelse og andre foranstaltninger, vil det

give en enkel administration. Det er den linje, som både Sverige og Norge har betrukket, altså også det borgerlige Norge.

Så vil jeg gerne sige lidt om det, der er blevet sagt fra ordførernes side. Hr. Egon Jensen spurgte, om vi havde tænkt at gennemføre ventetillæg ved tillægspensionsordningen for den, der ikke hæver sin tillægspension ved 67 års alderen. Dette spørgsmål hører sammen med det, hr. Niels Westerberby var inde på, om man burde sætte en aldersgrænse ved 70 år i stedet for ved 67 år for tillægspension. Dertil vil jeg gerne sige, at vi må regne med, at en lang række fag og professioner ikke vil kunne indstille sig på en pensionsalder på 70 år. Det gælder for fag, hvor arbejderne kan være udslidt tidligere, det kan gælde hårdt arbejdende fabriksarbejdere og havnearbejdere, landbrugere osv., at de ikke kan vente, til de bliver 70 år. Derimod kan man gå en anden vej og sige, at den, der har arbejdsevnen i behold og gerne vil anvende den, kan få en præmie ved at opsætte modtagelsen af pension. Jeg vil mene, at vi kan gå ind for en sådan tanke, for det vil være en fordel også for de pågældende selv, at de bevarer deres arbejdsevne og måske deres helbred igennem en sådan udsættelse. I ATP har vi det i øjeblikket sådan, at for hvert halvår, man opsætter modtagelse af pensionen, får man en stigning i pensionen på 5 pct. Noget lignende eller i hvert fald et attraktivt tillæg bør tilstræbes for den, som vil udsætte hævelsen af pensionen.

Hr. Egon Jensen talte om det ønskelige i, at tjenestemændene kunne komme ind i en tilsvarende ordning som den, der var skitseret. Jeg vil sige, at principielt var det nok heldigt — det kan også være et svar til hr. Morten Lange — om vi havde en ensartet grundberegning, men der må naturligvis derudover være mulighed for at opbygge private ordninger — det kan også gælde i erhvervslivet i øvrigt — som tillæg til den offentlige pensionsordning. Sagen er imidlertid til behandling i tjenestemandskommissionen. Når man dér er færdig med lønproblemerne og klassificeringsproblemerne, er det meningen, at den næste hovedopgave skal være spørgsmålet om tjenestemændenes placering i forhold til pensionerne, og det må vi så afvente.